

IRAKASKUNTZA-GIDA

2022/23

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

1. maila

IRAKASGAIA

25783 - Praxiologia Motorraren Oinarriak

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Jarduera fisiko eta kirol jarduerak akzio mota berezia sustatzen dute: akzio motorra. Bai baliabide gisa (heziketa arlokoa adibidez) eta baita helburu gisa (aisialdia adibidez), jarduera fisiko eta kirol jarduerak lehen mailako fenomeno soziala osatzen dute eta balio porpioa duen aztergaia. Ikasgaia hau aberastasun kultural hau barnetik aztertzea bideratua dago hain zuzen, egoera motor hauen ezaugarrien ezagutzara, joko eta kirol deiturikoak nagusiki praktika ludiko eta pedagogiko berehalako erreferenteak direnak

Akzio ludomotorraren oinarritzko elementuak aurkezten dizkio ikasleari, bai kontzeptu mailan eta baita modu operatiboan ere. Kirol jokoen definiziotik abiatuz, motrizitatearen adierazpen desberdinen errepaso bat egingo da barne logikaren ikasketan jarduteko. Ikasleek kirol joko desberdinak analizatzeko konpetentzia bereganatuko dute jarduleek espazioarekin, denborarekin objektuekin eta beste jokalariekin mantentzen dituzten erlazioetan oinarrituz.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

1. Kirol joko bere ezaugarri bereizleen arabera definitu giza motrizitatearen esparru operatibo ulerkor batean eta gure eremu akademiko eta profesionalaren ikasketa objektu propio bezala aintzat hartuz. IKASKUNTZAREN EMAITZAK (IIEE): Praxiologia Motorraren printzipio epistemologikoak, eskuhartze motorraren modelo komunikatiboa.
2. Kirol joko definitu eta aztertu, eta kirolaren akzio motor ludikoaren printzipio juridikoak azaldu, arau horiek jokalarien jokabide motorrekin duten erlazioa oinarrituz kirol jokoen arauak analizatzeko eta eraldatzeko gai izanez. IIEE: IE: - ludorama, etnomotrizitatea, iusmotrizitatea.
3. Kirol jokoak domeinu desberdinetan sailkatu, jarduleak ingurune fisikoarekin, materialarekin eta sozialarekin mantentzen dituen erlazioetan ondorioztatzen diren eremu bakoitzeko akzio printzipioak kontutan hartuz. IIE: barne logika, unibertsal ludomotorrak.
4. Bilketa teknologiak eta datuen tratamendua jarduera fisikoen eta kirolen zientzien arloan erabiltzen jakin (zeharkakoak). IIEE: Datu motak, datu taula horizontalak eta bertikalak eta kontsulta dinamikoak kalkulo horri gestore batean.

CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

I atala: ELEMENTU PEDAGOGIKOAK.

1. «Heziketa fisiko berri baterako ikuspuntuak».

1.1 Heziketa fisikoaren krisia.

1.2 Hezkuntza, pedagogia eta didaktika.

2. Eskuhartze motorra

2.1 Eredu komunikatiboa

2.2 Ikasketa-transferentzia

3. Akzio motorraren zientzia

3.1. Objektua, bereiztasuna eta espezifikitatea

3.2. Semiotrizitatea

II atala: ELEMENTU ANALITIKOAK.

4. Ludomotrizitatea.

4.1 Polisemia arazo gisa.

4.2 Ludomotrizitatea soluzioa ote?

4.3 Akzio ludomotorra.

5. Iusmotrizitatea.

5.1 Ordena eta akzio motorra.

5.2 Eremu ontiko-praktiko ludomotorrak.

5.3 Kirol iusmotrizitatea.

6. Semiotrizitatea.

- 6.1 Zentzua eta antolakuntza.
- 6.2 Akzio motorraren domeinuak.
- 6.3 Logika praxiologikoak.

7. Espazio ludomotorra.

- 7.1 Espazioa eta ziurgabetasuna.
- 7.2 Arriskua eta espazioa.
- 7.3 Espazioa eta elkarrekintza.
- 7.4 Lokomotrizitate.

8. Intermotrizitatea.

- 8.1 Giza komunikazioa
- 8.2 Komunikazio praxikoa.
- 8.3 Komotrizitatea.
- 8.4 Txandakako elkarrekintza.

9. Komunikazio motorren sareak.

- 9.1 KMSen osagia estrukturalak.
- 9.2 Kirolen KMSak.

10. Denbora ludodeportiboa.

- 10.1 Kirol jokoak denboran
- 10.2 Errolen aldaketen sareak.
- 10.3 Tanteo sistemak.

METODOLOGIA

- Testu irakurketa kritikoa eta argudiatua
- Konzeptu mapa eragiketa
- Kirol araudiren azterketa
- Behaketa orri informatikoren diseinua
- Kirol jokoen unibertsalen analisisa eta irudikapena

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	45		10		5				
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	67,5		15		7,5				

Legenda: M: Magistrala

GL: Laborategiko p.

TA: Tailerra

S: Mintegia

GO: Ordenagailuko p.

TI: Tailer Ind.

GA: Gelako p.

GCL: P. klinikoak

GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio jarraituaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 40
- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 25
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 25
- Lanen, irakurketen... aurkezpena % 10

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ezinbestekoa izango da proba idatzia, praktikak eta taldeko lanak gainditzea gai izateko orokorrean. Lauhilekoan zehar ebaluazio-proben xehetasunak ohiko bitartekoekin jakinaraziko dira (zuzeneko saioa, posta elektronikoa, eGela...). Proba guztiak menperatzen ez badira askoz jota HIRUZ kalifikazioa (SUSPENTSOA) lortuko da, gainditu ez diren probak ezohiko deialdirako geratzen.

Etengabeko ebaluazioan, ikasleak uko egiten diola jasotzen duen idatzi bat aurkeztu beharko dio irakasgaiaren arduraren irakasleari, horretarako, bederatzi asteko epea izango du ikastegiko eskola egutegian zehaztutakoarekin bat lauhilekoa hasten denetik kontaktzen hasita (art. 12.2).

Azken ebaluazioa izango denean, azterketen data ofizialean proba zehatzetara ez aurkezteak dagokion deialdiari uko egitea suposatuko du eta EZ AURKEZTEA kalifikazioa.

Ebaluazioa eta ikasketen ohiko printzipio etikoen urratzea eginez gero, kalifikazioa ZEROz izango da (SUSPENTSOA).

Pandemia dela eta, ebaluaketa prozedurak aldtzea beharrezkoa bada hona hemen adierazten diren moldaketak egingo dira: <https://www.ehu.eus/eu/ehu-edonondik/ebaluazioa>.

Ebaluazioa ez prezentziala egin beharko balitz, antolaketa-egokitzapenak egingo dira 2021-2022 Irakaskuntzarako Egokitzapen Planaren gomendioei jarraituz eta dagokien egutegi eta egitaraua

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ezinbestekoa izango da proba idatzia, praktikak eta taldeko lanak gainditzea gai izateko orokorrez. Etengabeko ebaluazioan, proba guztiak menperatzen ez badira askoz jota HIRUZ kalifikazioa (SUSPENTSOA) lortuko da. Beste kasuetan, azterketen data ofizialean proba zehatzetara ez aurkezteak dagokion deialdiari uko egitea suposatuko du eta EZ AURKEZTEA kalifikazioa.

Ebaluazioa eta ikasketen ohiko printzipio etikoen urratzea eginez gero, kalifikazioa ZEROz izango da (SUSPENTSOA).

Irakasgaia ohiko deialdian gainditzen ez duten ikasleek, hautatutako ebaluazio sistema gorabehera, eskubidea izango dute ezohiko deialdiko azken ebaluazioko proba osatzen duten azterketa eta jardueretara aurkezteko.

Etengabeko ebaluazioa jarraitu duten ikasleek, ikasturtean zehar eskuratutako emaitza positiboak gordetzeko aukera izango dute eta ohiko deialdiko ebaluazio irizpideak mantenduko dira. Ikasleek, aukera izango dute deialdiari uko egiteko, horretarako, ebaluazioko proba osatzen duten azterketara edota burutu beharreko zereginak ez aurkeztea nahikoa izango da.

Azken ebaluazio sistema aukeratu duten ikasleentzat, ohiko deialdiko ebaluazio irizpideak mantenduko dira. Ikasleek, aukera izango dute deialdiari uko egiteko, horretarako, azterketa egun ofizialean egin beharreko probara ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

- Irakasleak proposatuko lan zientifikoak eta adituen idatziak
- Heziketa fisiko moderno baterako ikuspuntuak / Pierre Parlebas ; [Itzultzaileak, Raúl Martínez de Santos eta Asier Oiarbide] – Bilbao: Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea, Argitalpen Zerbitzua = Servicio Editorial, D.L. 2016
- Parlebas, P. (2017). La aventura praxiológica. Ciencia, acción y educación física. Sevilla. Junta de Andalucía.

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

Martínez-Santos, R. (2018). ¿ Juegos de palabras o palabras que juegan? Sobre la naturaleza jurídica de los juegos deportivos. CCD. Cultura_Ciencia_Deporte. 13(38), 183-194.

Raul Martinez-Santos, Daniel Castillo & Asier Los Arcos (2016) Sprint and jump performances do not determine the promotion to professional elite soccer in Spain, 1994–2012, Journal of Sports Sciences. 34(24), 2279-2285

Martínez-Santos, R. (2015). La comunicación praxica. Arqueología de un concepto (1ª parte: 1959-19770). Acción motriz(14), 33-50.

Oiarbide, A., Martínez de Santos, R., Usabiaga, O., Etxebeste, J., & Urdangarín, C. (2014). Efectos de los juegos de cooperación-oposición en el ánimo de los universitarios. Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación(25), 58-62.

Martínez de Santos , R. (2011). Pedagogía del entrenamiento. Un análisis elemental La pedagogía del deporte hoy: escenarios y desafíos (pp. 339-368): Nuova Cultura.

Martínez-Santos, R., Enjuanes, M., De la Cruz, E., Pino, J., & Crespo, D. (2009). Equilibrio competitivo en ACB: un estudio preliminar. Cuadernos de Psicología del Deporte, 9, 43.

Martínez-Santos, R., Crespo, D., De la Cruz-Sánchez, E., Enjuanes, M., & Pino-Ortega, J. (2009). Analysis and comparison of competitive balance in the Spanish ACB basketball league: a preliminary study. Revista de psicología del deporte, 18(3), 0397-0401.

Martínez de Santos, R. (2009). Principios y elementos de organización de la cantera de un equipo de fútbol. *Acción motriz*, 2, 61-77.

Martínez de Santos, R. (2008). Ludomotrizitatea eskola. Posible al da horrelakorik? *Jakingarriak*(63), 36-46.

Martínez de Santos, R., Los Arcos, A., Blanco-Villaseñor, A., & Sánchez, F. (2006). Lógica interna de las tareas y demanda energética en el entrenamiento del fútbol. *Investigaciones en praxiología motriz*, 173-187.

Martínez de Santos, R. (2002). La intermotricidad alterna. *Actas del V Congreso de Ciencias del Deporte, Educación Física y Recreación*. INEFC de Lleida.

Gehiago sakontzeko bibliografia

Parlebas, P. (2001). *Juegos, deporte y sociedad. Léxico de praxiología motriz*. Barcelona: Paidotribo.

Parlebas, P. (1996). *Perspectivas para una educación física moderna (2ª edición)*. Málaga: Instituto Andaluz del Deporte

Parlebas, P. (1988). *Elementos de sociología del deporte*. Málaga: Junta de Andalucía: Universidad Internacional Deportiva.

Martínez de Santos, R. (2007). *La praxiología motriz aplicada al fútbol*

Hernández Moreno, J. y Rodríguez Ribas J. P. (2004). *La praxiología motriz: fundamentos y aplicaciones*. Barcelona: INDE.

Hernández Moreno, J. (1994). *Fundamentos del deporte. Análisis de las estructuras del juego deportivo*. Barcelona: INDE.

Lagardera, F., & Lavega, P. (2003). *Introducción a la praxiología motriz*. Barcelona: Paidotribo

Aldizkariak

Interneteko helbide interesgarriak

OHARRAK